

Bakmaz, rac-a tutto giugno
sakupljeno kr.
Nikole 10, Si-
avar 2, Vanjak
šušić Marija ž.
cole, Rončević
Rončević ud.
ek Ivan, Kokić
Grgica, Brtan
ničević Nikola,
arija, Lulić Kr-
Marka, Stana e. — ostalo u
sakukio kr. 25.
aloljetnoj djeci
r. 130.
Križa sakupio:
Podbablje sa-
duhana 12:25.
(Slijedi).

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samoj „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 10 para, a zastarenje 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaliti „Uredju Objavitelju Dalmatinskog u Zadaru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Naše napredovanje u istočnoj Galiciji i u Bukovini.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEČ, 8. Službeno se javlja:

8. avgusta 1917.

Istočno bojište:

Njemačke čete, koje se bore na sjeveru od Focsanija, proširele su, unatoč jakoj neprijateljskoj protudjelatnosti, uspjeh što su postigle prekucjer. Rumunjsko-ruska rasteretna ofenziva, preduzeta protiv Erdelja, opet se izraze u više neupečenih pojedinačnih zagona na Putni i na potoku Casinu. Sjeverno od Gyergyo-Toelgyesza austro-ugarske snage zauzele su visove, koje je neprijatelj žilav branio. U Bukovini i istočnoj Galiciji jučerašnji je dan proteklo surazmerno mirno.

BEČ, 9. Službeno se javlja:

Istočno bojište:

Vojna skupina generala maršala Mackensena: Dokušaj Rumunija i Rusija, da jakim udarcima svojih masa izravnaju uspješne što su Nijemci postigli na sjeveru od Focsanija, propali su sasvim. Neprijatelj izgubi do sinoć 50 oficira i 3300 ljudi zarobljenih, osim toga 17 topova i preko 50 mitraljeza i minometala.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Kod armije generala pukovnika baruna Rohra, koja se bori na ugarskoj istočnoj granici, došlo je jučer skoro u svim odsjećima fronte do bojeva, koji su povoljno protekli i u kojima smo stekli zemljišta. Zestoki neprijateljski napadi bježu krvavo odbijeni.

U južnoj Bukovini naša je konjica otela Rumuna, poslije teškog rvanja od više dana, dvije zasebne pozicije na visovima kod Wana; ona sada prodire prema Gurahumori. Više na sjeveru nije nastalo u situaciji nikakve znatne promjene.

Doglavlja generalnog štaba.

Ostali izveštaji austrijsko-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 8. i 9. augusta nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskому“.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 9. Glavni stan, 8. augusta:

Naša je artillerija preduzela napad vatrom na otok Kio, te je opazila dobar uspjeh na lagujama, što se u toj luci nalaze, i na hangaru neprijateljskih letjelica. Jedna neprijateljska krstarica odvraćala je na našu vatu, pak se povukla, pošto je bila pogodjena.

Za gospodarske i prometne ugovore među Austro-Ugarskom, Njemačkom, Turskom i Bugarskom.

BEČ, 8. Vlade Austrije Ugarske, Njemačke, Bugarske i Turske odlučile su da zametnu pregovore

BESA*)

ARBANAŠKA PRIČA.

Na bespuću, u prisou, pođno sure i strme gorske litice, samotno se kočila i sunčala čagjava i pokapljivača drvenjara. U njoj su kojekao živeli muž i žena, sinak i kćerka. Lulaš, gospodar drvenjara, čovjek podomakli dobi, crne puti k Arapin, snažan i rutav kô međejed, dobar i drago kô božićni kolač, naprezao svu svoju muškaraku snagu, da prehrani ženu i nejačad. Zoje, njegova desna ruka, marna i nemorna stopanica po cijele bi bogovetne dane pabircila sočno bilje i mirisavu travčicu za hranu, a u večer bi običavala, pri tinjavućem ugarku ili žmizruckavom žliku krparići pođerine svome mužu i sitnoj pileži. Njihovi mališi, Barđ i Mira, dva goluba bijela, dva sitna bisera, radost i veselje prečedne drvenjare, često bi gonili na zelenu tratinu suhonoru i kusastu kožu mljekušu. Barđ, dječačić kuđraste glavice, zdrava i rumena lica, znao bi više puta obrađovati svoju sputnu i vranošku sekru sa lijeprim, zrelim jagodama, šarenim leptirima i golišavim pticima.

Godine su minule jedna za drugom, a jedra i milokrvna djeca naporedno rasla, cvala i napredovala u ljubavi, dobrobiti, mudrosti i jakosti. U Lulaševoj drvenjari ne bješe nikada kavganja, ogovaranja, psovanja ili neposluga. Njegova malena, rasklimana i zauživljiva drvenjara, sa trošnim krovom i krajnjim džinjančićem, bila je prava pravcata bogomolja, u kojoj su žuborile čiste i nevine molitvice prostodu-

radi pripremanja gospodarskih ugovora, koji će se protezati na polju prometa u spomenutim državama. Učesnici su složno odredili Beč, kao mjesto u kojemu će se voditi prigovori.

Konferencija evropskih neutralnih vlasta.

CHRISTIANIJA, 9. «Aftenposten» javlja: Švedska je vlast pozvala — kako se čuje — zadnjih dana mjeseca jula evropske neutralne vlade, da učestvuju u konferenciji neutralnih ministara, koja će se držati u Stockholm u i na kojoj bi predmet raspravljali prilike neutralaca, koje su se pogorsale uslijed rata. Već je stiglo nekoliko pristajanja.

Sa sjevernog bojišta.

Bitka pred Černovicama.

Dopisnik bečke «Reichspost» piše 3. o. mj. iz središta jedne divizije o bitki pred Černovicama:

Nasuprot ruskim vjestima, koje javljaju o dobroyolnom uzmušku do granice, ustanovio sam, da je neprijatelj s velikim silama sve preduzeo, samo da zaustavi našu ofenzivu pred Černovicama. Zarobljenici iskazuju, da je Kerenski oštalo naložio, da se Černovice imaju održati pod svaku cijenu. Rumunjska vlada, kojoj je poslije mnogih prepiraka pripala uprava Bukovine, postavila je glavnim uvjetom, da se Bukovina nipošto ne smije napustiti, a to zato, što bi se ugrozila moldavska fronta.

Tako se je za vrijeme progona razvila bitka pred Černovicama, pa su Rusi zapadno od grada zapremili položaje poput utvrda i na visu na desnoj obali Druta, od kuda su preduzimali protunapadi. Južno od Druta ustanovile su naše izvidnice nazornost rumunjskog pješaštva kod Korostavje. Ne može se govoriti o zalažničkim bojevima u okviru, za koje su Rusi u odsjeku između Dnjestra i Pruta okupili 14 divizija, te je topnički dvobor bio izvanredno jak. Hrvatske su čete junački jurišale na brojno nadmoćnije neprijateljske linije. Neprijatelj se je sa čilnim četama opirao u novim položajima, a to zato, što bi se ugrozila moldavska fronta.

Uz prekidanje bojeva konačno su dne 2. kolovoza naše junačke čete slomile ruski otpor, te su protjerale neprijatelja iz njegove posljednje obrambene linije zapadno od Černovica. Sela u planu označivala su put ruskoga uzmaka. Sjeverni dio grada Černovica gorio je na više mesta. U Šipaniku umorili su kozaci jednu gospogiju, koja im nije htjela dati svoju gusku, a u Luzanu dvije žene, koje nijesu dale svoje krave. Ruske časnike, koji su priskocići u pomoć ženama u Luzanu, kozaci su ustreljili. U 3. sata poslije podne nastupili su Rusi uzmak na cijeloj fronti između Dnjestra i Pruta, te južno odavde.

Neutralna štampa o ruskim porazima.

Ugledni nizozemski list «Het Vaderland» piše o neuspjesima Rusi u Bukovini i Galiciji ovo: «Za Ruse je težak udarac gubitak Černovice i područja, što bijahu osvojili uz tako teške žrtve. Galicija, Bukovina bili su jedina neprijateljska područja što su ih dosad Rusi držali u svom po-

šnih gorštaka, poput žubora srebrnog potočića ispred njihove klopovane mlinice, kraj stoljetne lipe i topole. Jeđnoga jutra, pri granuću sunca, taman kod seoskog pojilišta, u društvu ostale momčadije, doznao Barđ, da mu Mira nije rogjena sestra. I Mira nekako doznao, od svojih kočopernih drugarica, da joj Bard nije pravi pravac bratac. Barđ je zijevao i glavljivao od čuda, ali se hitro predomislio, ojunacio i otvoreno zaprosio Mirinu ruku u svoga miloga poočima. Mira je dragao i cijeljavao svoga ljubimca i po čelu i po licu, a vrele su mu suze od nenađane i pregoleme sreće, curkome curile niz favorane i napačene obrazbe, pa ni pet ni šest, bez oklijevanja i oklišanja, pristao na zaruke i blagoslovio mlade i vesele zaručnike.

Za njihove zaruke zahuhnuo i Bajram, momči surova srca, bahate čudi i oduerne vanjšfine. Bajram je ponajprije snubio, a kasnije upelio svojim ortacima, da smjesi ugrabe Miru, ubiju domare, zapale drvenjaru, i tako osujete zaruke.

Momci poklopili suće i krenuće brzim kasom put Lulaševe drvenjare, da silom otmu Zojino zlato i ucvile mladog Barđa. Tako hoće bogati i prkošni gospodar, a što gospodar hoće — moraju ortaci bez krvanja i zamjere izvršiti. Lulaš, koji je na pragu drvenjare mirono i zamisljeno nešto tesao, rezukao, probudi jaki topot i vršak napuhane konjice. Brže bolje ustao, podbočio ruke, raskoracio noge i čekao da viđi i čuje, što će neznani i nezvani gosti. Bajramovi ortaci, bez opomene i prijetnje, bez krike i vike jurnuše u drvenjaru i po hajdučku ugrabiše Miru, koja je u onim kobnim časovima vađila perivo iz korita i proljevala splačine. Lulaš, hitro i pun gorčine, ispalii hitac iz kubure u omičare, ali

sjedu, pa je to bila protuvrijednost za Kuronsku, Dosen i dio Volinjske, koje su zaposjele središnje vlasti. Gubitkom područja Galicije i Bukovine izgubili su Rusi važan zalog, koji bi im u mirovnim pregovorima bio od velike koristi.

Švedska štampa dostojno cijeni svu važnost uspješne armije središnjih vlasti. U članku pod naslovom «Finale» veli: «Aftablad» megju ostalim: Ne dirajući u historijsku istinu može se reći, da se četvrtu ratnu godinu počinje s potpunim oslobođenjem središnjih vlasti od neprijateljskih provalnika.

Stanje u Rusiji.

Proglas duminog odbora ruskog naroda.

Provizorni dumin odbor upravio je pučanstvu proglas, u kome se između ostaloga veli:

«U vojski, iz kukačštine, mračne neke eksistencije udaraju u bijeg. Što se je dogodilo u vojski, same je reakcija onoga, što se zbiva u čitavoj Rusiji. Ovo stanje stvari ima se tumačiti uzurpacijom prava vladine vlasti po organizacijama neodgovornih stranaka, te utemeljenjem takozvane vlasti u sredini države, kao i nestaćicom svake mjesne vlasti. Katastrofa u unutrašnjosti zemlje povuci će se sobom i propast vojske, a to je isto što i propast Rusije. Iz toga vodi samo jedan put, a to je čvrsta i moćna vlast, koja bi od svakoga i od svijetu strogim način zahtijevala ispunjavanje dužnosti. Vlada mora biti jaka u svojoj jednodušnosti. Ona mora ići samo za jednim ciljem za obranom naše velike domovine od smrtnih opasnosti i propasti. S revolucionom nestalo je svih mjesnih oblasti. Glavni zadatak vlasti sastoji se u tom, da bez otezanja stvari posve pravilni sustav uprave i pravde bez kojih se i sve one reforme od vlaste naumljene ne daju ostvariti. Dok se ne sazove konstituanta, ne mogu se dopustiti zakonodavni akti, koji su radički način prebacuju čitav društveni poretk, te regiju još većom pometnjom u pravnim pojmovima pučanstva.»

Rasulo ruske vojske.

U Stockholmu, 9. Iz Petrograda se javlja: Doljini su dijelovi 10. ruske vojske ostavili svoje opkope i pobijali svoje časnike. Izjavili su zapovjednik vojske, da će sada oni zapovijedati i da više ne će slušati Kerenskoga, jer je izdalo revolucionu, i jer se njegove posljednje zapovijedile kose s idejama revolucije. Kerenski se zbog toga mora staviti pred ratni sud. Zapovjednici vojske general Radkijević uzalud je nastojao, da umiri vojnike. Oni su izjavili, da će se osvetiti Petrogradu, gdje su njihovi delegati u srpsku bili uapšeni. Radkijević je brzojavio po upute Kerenskomu, koji je odvratio, da se uzbuna ima oružjem ugušiti.

Ruski glas o padu Tarnopolu.

«Novoje Vremja» piše o padu Tarnopola: Tarnopol je bio jedina baza čitave jugo-zapadne fronte. Ondje su bile najveće intendanture i zdravstvena skladista, a to smo sve netaknuto ostavili neprijatelju. Osim toga je Tarnopol bio važno želježničko raskrsje, koje je spajalo sva područja

na žalost, promaši cilj. U zao čas! Omičari ga ončas zadržive. Mira bijaše napolila mrtva od muke, straha i stiha. Omičari su joj maramom povezali i oči i usta. Bajram je čekao omiču u svojim bogatim odajama, uzradovao se plijeni i povalio momke, koji su šutimice položili Miru na šarene čilime. Mira je gorko plakala i jačikovala, a Bajram je gajovski nakrivio usne, iskresio zube i nešto brabunjio.

Kad je Barđ došao kući i čuo od svoje pomajke,

što uradi krvopijan Bajram, vratne su mu zljezdje nabrekule, a žestoka krv burno protjecala čitavim tijelom. U tren oka prebac šarku na desno rame i oče ravno u Bajramov dvorac, da spasi Miru i obučenu sa jegunastim Bajramom. Barđ je oštiro iskarao Bajrama; ali, mještje da oslobodi Miru, koja je još svezanih ruku ležala na zemlji i milostivo zurila u svoga zaručnika — zao udes hajde, da je on, Barđ, krvavo zaglavio, jer su ga Bajramovi ortaci krišom zaskočili i umorili. Mirina žalost bijaše široka i duboka kô sinje more. Bajram je uzdignute glave, nabuhla i glupasta lica, zvijždauči i gluplji uživao.

— I ti, tvrdoglavice, garavušo mala, još ne popuštaš? — reče Bajram pun slatkoće nesretnog Mira.

— Nikada, huđobo paklena! Odreži, ako srca imadeš, meso moje na landrice, ali dušu moju neće nikada upropastiti.

— Boje da si jezik prepovoljila, nego što si sada izlanula.

— Umknui, pukao! Sto sam rekla, dobro sam rekla; a ti, sotono griješna, slobodno kolji, sijeci, paraj, žeži i reži...

— A tako, ogavna đevojčuro!

— Ovakvo i drugačije nikako, ružni stvore, huljo i nevjerojatno!

— Još ti dajem vremena, do prvoga smrknuća,

da se opametiš i udobrovoltiš, vijoglavu ciganku!

Izmegju Njemačke i Španjolske.

Poznato je, da je početkom juna doplovila u španjolsku luku oštećena njemačka podmornica. Španjolska je u ono doba, kao što i prije, dopušta podmornici da ostane u luci, dok se brod popravi. Ententine vlasti nijesu naravski bile zadovoljne s tim postupkom španjolske vlade, te su vršile taki pritisak na kabinet sadašnjeg ministra-predsjednika Data, da je ovaj napokon isposlovalo od kralja naredbu, koja je bila izdana 30. juna. U toj se naredbi zabranjuje podmornicama ratuјućih stranaka ulazak u španjolske luke. Kako javlja Havasov ured od 31. jula, usidrla se je njemačka podmornica u teško oštećenom stanju kod španjolske luke Corune. Španjolska ju je vlast dala otpremiti u El Ferrol. Dalje kaže isti Havasov ured da će se španjolska vlast držati oštro odredaba nedavno izdanih o internovanju podmornica ratujućih stranaka.

«Kölnische Zeitung» na to opaža: «Do svršetka juna 1917. držala se Španjolska haških utanačenja, te je odustala od internovanja njemačkih podmornica. Neutralna sila može nastupati samo protiv gotovih pojedinih brodova, ali nikako protiv čitavih skupina ratnih brodova te ih isključivati iz njezinih luka; u tu svrhu može podoštiti i odluke, koje služe uzdržavanju neutralnosti; ali to mora biti provedeno samo na taki način, da time ne буде pogodovano nijednoj ratujućoj stranci. Ako Španjolska zatvara luke podmornicama, to čini samo na pritisak Engleske, koja nastoji na svaki način da se opre podmorničkom ratu i da zatvor luke njemačkim podmornicama; a prilike su takove, da su španjolskom naredbom o internovanju pogodjene samo njemačke podmornice. Time pruža Španjolsku Ententu protunuturalnu pomoć, koju se mora smatrati neprijaznim činom protiv Njemačke. Na ovo se držanje dala Španjolska zavesti od Francuske i Engleske, te je to prvi slučaj, da je odstupila od stroge neutralnosti. Mi nemamo najmanje povoda, da dopuštam ovako uskrštanje naših prava na korist naših neprijatelja. Mi nemamo ništa najmanje razloga, da time, što ne proslijedimo proti prvom koraku, trpmo — ma bilo gdje — postanak nove Grčke. Najoštijii je proslijed na mjestu, a to tim više, što su španjolske odluke upravo nečovječne i otvoreno neprijeteljske, ako pomislimo na slučajevne oštećivanja strojeva, oluje na moru, pomanjkanja vode ili hrane itd. Zadatka je mjerodavnih krugova da poduce Španjolsku o tom shvaćanju.»

«Frankfurter Zeitung» piše o istom predmetu: «Ako je istina, da je Španjolska dala internirati podmornicu, koja je radi oštećenja pribegla u španjolsku luku, ne bi to odgovaralo više dosadašnjem držanju Španjolske, te bi to osim toga stajalo, u opreci sa načelima međunarodnog prava. Kao što sve ostale neutralne zemlje, obvezana je i Španjolska haškim utanačenjem, da primi svaki ratni brod, koji je oštećen, te da mu tako osigura gostoprinstvo, dok bude opet popravljen. Ne možemo shvatiti, zašto je Španjolska vlast promjenila svoje stanovište, kojeg se je držala već tri godine.»

Srpske povrede međunarodnog ratnog prava.

(Nastavak).

VIII.

Gosp. pl. Wiesner c. i k. Ministarstvu za izvanjske poslove,

Sjedište c. i k. vojnog vrhovnog zapovjedništva, 18. januara 1916.

Dostavlja se na znanje.

Prilog.

C. i k. sanitetski odio br. 25.

Zapisnik

sastavljen u Zenici 12. januara 1916. sa narednjim Sabidom Šučeskom.

Ne mogu točno navesti dan, kad me Srbi zarobiše. Bilo je to u decembru 1914. između Užice i Čačka na Babinoj Glavi. Bio sam dodijeljen 15. gor. brig. sanit. zavodu. Odio je uzmicao. Tada nahripiše sa svih strana srpske čete i zarobiše cijeli sanitetski odio. Zapovjednikom bijaše jedan nadlječnik, čijeg se imena ne sjećam.

Srbu nas otpremiše u Čačak i otelen sa nekoliko stotina austro-ugarskih zarobljenika u Niš. Tu ostadosmo 14 dana, zatim nas opravise u Monastir a na posljeku na grčku granicu, gdje nas upotrebljili za gradnju željeznicu i za utvrde. Budući da je mnogo naših vojnika pobeglo u Grčku, odalečiše nas s granice i poslaše nas u Strugu, zatim u Elbasan. U svakom od tih gradova ostahod po dva mjeseca.

U Elbasanu mi uspije, da od nekog Arnauta dobijem za 50 kruna civilno odijelo, te pomoću tog Arnauta dočepah se granice do Florine. Tu sam za šest mjeseci bio sluga kod nekog bega imenom

Zojo, koja je iz prijekraje sve to gledala i slušala, dozogrđi hajdukovu postupanje i jednim dobrim hicem iz puške obori nemilosrdnoga izazivača i napadača. I tako je Zoje spasla život čovjeku ni krijući dužnu Juzu, čovjek u gođinama, ostači bezeknut tijem čudnovatim oslobođenjem i sve to pripisa vruharavnoj milosti i providnosti. Starac je, malo poslije, ljejavu suze kô nestrašno dijete, kad mu je Zoje u svijem tančinama pričala cijeli dogajaj.

— Kako da ti milo za drago odvratim? — reče starac.

— Lasno, prijane nepoznaniču! — odvrati sirota Zoje.

— Samo reci i biće — prihvati starac.

— Osveti moga pokojnoga muža i moju djecu.

— Hoću! (Noja ti je vjera i besjeda, pa makar mi ovu sjeđu glavu odrubili.)

— Obećaj, da ćeš, kad li tađ li, smlavit dušmanina moje obitelji.

— Hoću, hoću; tako me Bog pomogao! Evo ti još i moje košturnjave staračke desnice. Usahla mi ona do ramena, ako te ne budem poslušao — svečano izusti starac, a suza mu zasja u oku ispod guske trepavice.

— Hvala ti, po sto puta hvala, i od Boga vječna plaća, dobri starče! — suzim očima odvratim Zoje. — A sađa ti u pokazati stazu i prokletu kuću, u kojoj moja kćer robuje i tuguje.

Zena je Juzu po tenanu pričala cijeli krvni

Reif Effendi, samo za poljske radnje. Kad sam dočuo, da se Bugari primiču, pobegoh u Drilep. Tu se javih kod bugarskog zapovjednika, koji mi dade propusnicu, kojom sam ja nešto pješice, nešto željeznicom prispoli u Novibazar i tu se javih našem postajnom zapovjedništvu. Odatile dogoh željeznicom preko Beograda u Zenicu.

Kako su Srbi vukli naše zarobljenike u Arbaniju za njihovog općeg uzmaka, mogu samo to reći, da sam na svoje oči vidio poviješ Monastira — a bilo ih je preko tisuće — koji nijesu mogli više marširati, kako su ih ubijali i zakopavali u jednu jamu kod Crne Reke, te preko jame svratili vodu. Ko je mogao još hodati, morade naprijed. Za ovo se sve mogu zakleti.

Pročitanio, zaključeno, potpisano.

Oslik prsta Sabida Šučeske.

Mitscherling s. r. Wojtek s. r.

kadet. Jeschowsky s. r. poručnik.

pukovnik.

IX.

Gosp. pl. Wiesner c. i k. Ministarstvu za izvanjske poslove.

Sjedište c. i k. vojnog vrhovnog zapovjedništva,

30. januara 1916.

Dostavlja se na znanje.

Prilog.

C. i k. ten. divizija br. 8., Spremište.

Zapisnik,

sastavljen 6. januara 1916 u pisarni trenskog dokna. spremišta br. 8. u Wršovici sa kapur. c. i k. trenske divizije br. 8. Josipom Mikom, godišta 1911, bravrom iz Praga.

Bio sam dodijeljen 21. div. tren. zapovjedništvo. 9. ili 10. decembra obolih od malarije i otpremljen sam u bolnicu engleske misije u Beograd. Kad su se iza nekoliko dana Srbi počeli primicati, naložiše nam bolničari, da se okupimo kod savskog mosta, da svu skupu pogremo u Ugarsku. Radi jake vrucice nijesam bio kada, da prevalam put do mosta pješice; bio sam naime pred malo vremena dopremljen u bolnicu nosiljkom. Kolajne bilo.

13. ili 14. decembra ugloše Srbi u Beograd i zarobiše sve bolesnike u bolnici. Ja sam ležao još nekoliko dana u bolnici, te baš pred naš Božić otpremljen pješice u Niš sa nekoliko zarobljenika.

Na putu mi oduzeše sve moje stvari, novac, kabanicu, obuću i dadoće mi opanke. Isto se dogodilo i drugim zarobljenicima. Kad ne bi pogoditio da od svoje volje preda prstenje, naprosti bi mu pribili prste i prsten silom oduzeli, a to sam ja video.

U Nišu ostadosmo nešto 3 sedmice i kad sam se nešto oporavio, zaposliše me u bolnicama za popravke električne struje. 25. ili 26. januara 1916 poslaše me u arsenal u Kragujevcu i zaposliše me tu za popravke municipijskih kola, poljskih kuhinja i t. d.

Hrama je bila s početkom dovoljna. Spavasmo na staroj, nečistoj slami, ipak pod krovom (u sobama ili pojatačima). Ali za to se s nama osorno postupalo, te su nas za svaku sitnicu nadziratelji tukli i čuškali. Osobito je nečovječno s nama postupao neki poručnik Marković; pružio bi nas na zemlju, te bi nam jedan Srbin kleknuo na glavu, drugi na noge, a onda nas je momčad tukla biclavima.

Tu se nije pazilo, što je ko — svima se redom to dogajalo.

Još se gore s nama postupalo, kad su Srbi uzničali prema Arbaniji, a tada je i hrana bila mršava.

Kad se naše čete približavaju Kragujevcu, otpremiše i zarobljenike; tada za dva mjeseca objasno jedno mjesto za drugim. Tada nam samo jednom dadoće toplo jelo, inače mordosno živjeti sa polovicom hleba nekoliko dana, te smo strašno gladovali. Samo onaj ko je imao novaca, mogao je da kod Arnauta nešto kupi. Tako prispejmo napokon u Stragu. Ne mogoh naprijed, jer nijesam imao obuće a noge mi obolješe. Htijedoh se prijavit kod postajnog zapovjednika bolesnim, ali ne mogoh k njemu. Budući da se niko nije za mene brinuo, odlučih pobjeći, premda sam znao, da tim stavljam na kocku svoj život.

Upsje mi neopozneno pobjeći i sakriti se u jednoj šumi, skupa sa dva zarobljenika, jedan je bio od 75. puk, a drugi Doljak.

Putem iz Beograda u Niš — na početku mogušnja — vidi sam uzduž puta naše mrtve vojnike sa odrezanim ušima, bez nosa i izbodenim očima. Svakako ne mogu reći, da li su se ta zljdela počinila na živim ili mrtvim vojnicima.

Zaključeno i pošto se pročitalo, potpisalo se Josipom Miku s. r.

Geiseler, s. r. kapurul.

ritmajstor, zapov. nadok. spr. br. 8

Dr. Rix s. r.

naslov. wachtmeister, pisar.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems povratio se preksinoć sa svog službenog putovanja po srednjoj Dalmaciji.

Lična vijest.

Njegova Preuzvišenost prag. nadbiskup dr. Vicko Puljić povratio se preksinoć iz Karlovi Vari u Zadar.

Ratna odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo podijeliti red željezne krunе trećeg razreda s ratnom dekoracijom i mačevima u priznanje hrabri držanja pred neprijateljem pričuv. por. Antu Mušiću, od 22. pješ. puk.

Pokrajinsko pripomočno povjerenstvo

«Zadar»

javlja:

Dogovorno sa ministarstvom za obranu zemlje c. k. ministarstvo financija s otpisom 26. jula 1917. br. 70356 odredilo je za provizornu provećbu zakona 27. jula 1917. l. d. z. br. 313 u pogledu novog uređenja prinosa za uzdržavanje, evo što:

Blagajne, što isplaćuju prinose za uzdržavanje imaju da likvidne prinose za uzdržavanje žena i zakonite djece sačuvanih austrijskih državljana i onih osoba, što su s tim sačuvanicima neposredno prije njihovog saziva živjeli u zajedničkom kućanstvu, koliko je to okolnost poznata blagajni, što isplaćuje ili ako ju stranka vjerodostojno dokaze, provizorno odmjeri i da ih počevši od 16. augusta 1917 unaprijed isplaćuju po slijedećim jedinstvenim stacvima:

Ovi jedinstveni staci iznose dnevno za svaku od gore naznačenih osoba bez razlike dobi, prema tome gdje je koja, u vrijeme odlaska po barjak sačuvanica imala obično boravište.

1) u Beču 2 K;

2) u jednom od onih mesta, koja su uvrštena u prvom ili drugom razredu doplata aktiviteta, što vrijedi za državne činovnike, 1 K 80. h,

3) u jednom od drugih mesta austrijskog državnog područja 1 K 60. h.

Za mjesta izvan austrijskog državnog područja ili unutar austro-ugarske Monarhije 2 K.

Blagajne, što isplaćuju imaju da provizorno odmjeri te prinose po smislu uputa što slijede:

U slučajevima dobrovjenim uslijed nepotpunih ili očito netačnih upisivanja u dotične isprave, odmjeravat će se provizorno prinos uzdržavanja sa najnižim jedinstvenim stacvom ugovoru ali najmanje 5 K.

Ali se pri provizornom odmjerenu ima paziti na to da sve sumpor iznos dnevno odmjereni novih prinosa za uzdržavanje ne smiju nadmašiti najviši mjeru od dnevnih 12 K za sve osobe, koje imaju pravo na prinose i koje življaju u zajedničkom kućanstvu sa sačuvanicom neposredno prije njegovog odlaska po barjak.

Ako je blagajna u svoje vrijeme priložila dnevnik blagajničke dozvane, te ako se za likvidaciju drževiši dozvane knjige, likvidacioni listovi ili druga pomagala, koja ne sadrže potrebne podatke za novo odmjerenu, onda će provizorno odmjerene slijediti na temelju isplatnih listova.

U tu će svrhu blagajna pri isplati početkom augusta povući od stranaka isplatne listove ili ih zaplatiti po općinskim upraviteljstvima u slučaju isplata po općinama ili putem pošte, te dati strankama potrdu s uređovanim pečatom, brojem isplatnog lista i potpisom jednog blagajničkog činovnika.

U pogledu onih slučajeva, u kojima su potrebni isplatni listovi za provizorno odmjerenu, a ne mogu se nabaviti, izostaviti će se privremeno provizorno odmjerene.

Stranke će se upozoriti da im se isplatni listovi

poručnik Erzin

starohrvatsko
star, kako nas
pana u Codex
grebu. Svezak

polju nijesu
ikama, poslo
ene u prošas
liskim dopisni
oraju, ako su
bile uređovno
je i jednolične
e upućene za
1. augusta is-

u Dalmaciji.

ravskog zema
straživalac bal
on više dana
om, otpućavao
Nakon istraži
polju u Herve
u Evropi, bio
io dosta zani
da se povrati

Isusovačkom
p. Juraj Je
a propovjednik

e u Dalmaciji,
i Istri. Držao
po građovima
raznim redos
je ni izlazio iz
stom promjenio

bio je u 10.
Talijana, oba

se u mezevu
članom II raz
daljom, te iz

ka».

vih dana Ze

ni osjećala
ni obratili u
Od rafara se
ali zahtijeli i
štičeni i da se
dati i što ne
život ne buđe
e u poslima
e dopiru do
že, te preko

a bila bi po
a pouči, što

ima da primi

te potuži ako
će dakle da

da ako
da kao za
ne korake, da

koje nje

Vijeća u
roš Desnica,

aljski tajnik
Stojanov i
sposa misao

im putem
mači i misao

nati cijeniti i

teresa.

pravljeni Ze
ru. U njima
jer jedino

je stranke

vorna da je

članu «Za
odobren na
pcen stranci
va predmet,

rsko Vijeće.

Božava: Lovrović A. učitelj sakupio među
pučanstvom kr. 29:80.

Biograd: Blažević Antun sudac kr. 3.

Drniš: Uroš P. pok. Mihovila kr. 50 — Do

nadini Frano Ženko 10 — Novak Ante 5.

Dubrovnik: Guska Nika kr. 100 — Obitelj

Crnica 50 — Svoboda Anna 20 — Bogdan pl. Pau

lina 20 — Ucović Minka Gržu 20 — Detoni Giu

sepina Gravosa 20 — Perović Marica 20 — de

Grazio Camilla 10 — Barać Anka 4.

Janjina: Rabaza Kristo načelnik kr. 50.

Korčula: (Mons. Trojanis Natale kr. 30.

Kistanje: Janković Marica Nikole kr. 50.

Komiža: Vitaglić veđ. Ines kr. 10.

Murter: Lapov Perica učiteljica kr. 2:10.

Obrovac: Urukalo Ana kr. 25.

Opuzen: Zrnčić ud. Kata kr. 10.

Pag: Portađa Nika kr. 10.

Rab: Bakota Cvijeta kr. 50 — Torbarina Nika

5 — Macaus Čenilija 5 — Maić Ilka (Grand Hotel)

kr. 5.

Silba: Crkvinarstvo kr. 5 — Lovrović Don

Šime župnik 5.

Skradin: Škubonja Ana kr. 10 — Pešl Marija

kr. 10.

Slivno: Ivanđić O. Ivan župnik kr. 10.

Starigrad: Kunić Marica načelnikica kr. 5.

Šibenik: Općinski Opskrbni Odbor kr. 1000 —

Calebich rogl. pl. Zamagna Carlotta kr. 20.

Tijesno: Salamun Marija Franje kr. 20 — Ze

čević Ljubica 5 — Malić Nina 5 — Bilić Jelisava 2.

Vela Luka: Vučetić Don Frano kateheta kr. 20.

Vodice: Općina kr. 40 — Galzigna Josip opć.

upr. kr. 10 — Suria Don Antun župnik 10.

Vrsi: Sirotković Don Nikola župnik kr. 8.

Zagvozd: Ujević Don Ilija kr. 10.

Zadar: Ivčević Jela kr. 100 — Simić Jelisaveta

20 — (Micheli Marietta 5 — Lubin Fanny 5.

Pretišak jubilarne akcije za djecu kr. 29.046:32

— Ukupno sa pregašnjim popisom kr. 182.416:40.

Odbor za podizanje „Zaštitne lagje okovane“
u Zadru.

III. popis prinosa.

Ur. zem. katastra, Šibenik kr. 10 — Hauptmann
Komaretho 10 — Pučka škola, Rab 20 — Lučki
Ur. Primošten 66 — kot. Sud, Budva 9 — Jer. Jeri
ca, Sutivan 10 — Financ. straža, Risan 20 — Pošta,
Trogir 4 — Dell' Orco Ivan, Zemunik 10 — Don J.
Petrić, Dol 56 — Pošta, Supetar 4 — Carinara,
Šibenik 23 — Vel. gimnazija, Split 28:64 — Lučko
izl, Postire 16 — Preparandija, Arbanasi 27 — P.
Stomac, Molat 10 — Pošta, Milna 4 — I. Sirotković,
Nin 12 — Pošta, Perković 4 — Pošta, Ist 3 — K.
Jurčev, Smilčić 5 — V. Karagiće, Šibenik 10 —
Pošta, Prčanj 8 — Korpstrainkomđo, F. p. 410 kr. 10
— Officierskorps d. 18. I. D. Knđo, kr. 50 — G.
Gioveči, Zara 1 — Carinarsko Iz., Trstenik 53:40
— Pošta, Šibenik 17 — Pošta, Oklaj 5 — Pošta,
Postire 6 — Pošta, Škrabin 30 — Carinarski Ur.,
Obrovac 247:70 — Pošta, Građac 50 — Pošta, Stari
6 — N. Begonja, Žrnovnica 1 — Pošta, Lečevec 5
— N. Gjuraš, Mrćine 5 — Rittm. Hueber, Starigrad
2 — Pošta, Zlarin 5 — Puč. škola, Obrovac 30:20
— Gendarmerieposten, Unešić 15:50 — Gendarmerie
posten, Metković 5 — Pošta, Rađović 8:20 — An.
Lončar, Neum 10 — Gendarmerieposten, Fortopus 4
— Općina, Starigrad 65 — Financ. straža, Milna 14
— Općina, Imotski 341 — Gimnazija, Dubrovnik 22
— Militärstationskomđo Mostar 255:52 — Ukupno
kr. 1634:16 — S prijašnjim popisima ukupno kruna
2701:62.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Prijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 22. srpnja 1917. do 28. srpnja 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj oboljelih umrlih
Boginje	Split	Lećevecia	19 3
Difterija	Dubrovnik	Dubrovnik	4 —
"	Knjin	Driň	4 —
"	Zadar	Zadar	3 —
Skrlet	Split	Doljica	1 —
Srdobolja	Dubrovnik	Mljet	8 2
"	Hvar	Hvar	6 1
"	"	Komiža	7 —
"	Starigrad	Starigrad	1 —
"	"	Vrboska	8 2
"	Imotski	Imotski	6 —
"	Imtske	Blato	72 13
"	Korčula	Korčula	26 4
"	"	Janjina	1 1
"	Makarska	Makarska	2 —
"	Split	Poljica	1 —
"	Supetar	Bol	3 —
"	Šibenik	Selca	1 —
"	"	Šibenik	5 1
"	"	Tijesno	2 —
"	Vodice	Vodice	3 1
"	Zadar	Zadar	5 2
Trbušni tif	Hvar	Hvar	2 —
"	"	Jelsa	1 —
"	"	Komiža	17 4
"	"	Starigrad	3 1
"	"	Vis	2 —
"	"	Vrboska	2 —
"	Knjin	Knjin	1 —
"	Korčula	Korčula	12 —
"	Orebić	Orebić	1 —
"	Šibenik	K. Sućurac	1 —
Trahom	Makarska	Makarska	1 3 —
"	Šibenik	Šibenik	1 3 —
"	Makarska	Makarska	1 3 —
"	Split	Šibenik	1 3 —
"	Šibenik	Vrgorac	1 3 —
"	Šibenik	Split	2 —

Gospodarski Vjesnik.

Nakon duge stanke, izšao je prvi dan ovoga mjeseca, prvi broj ovogodišnjeg «Gospodarskog Vjesnika» glasila Žemaljskog gospodarskog Vijeća kraljevine Dalmacije. Ureguje ga novi tajnik Žemalj. Gospodarskog Vijeća gosp. Ivo Darer. Prvi članak «Malo razgovora za uvođenje» sadržava kratki prijegled poljodjelskog staranja u Dalmaciji u ove tri godine rata; u njemu je nađasve istaknut rad Žemalj. Gospodarskog Vijeća. Vrlo su zgodni stručni članci: «Manu ovogodišnjih vina», «Hraniva vrijednost sira», «Svilosigurni rad u Dalmaciji» i «Pogrešan savjet». Članak «Žašto naš seljak traži previše» ima vrlo pametnih opažanja i savjeta. U rubrici «Rad Vijeća» citaju se razne obavijesti o djelatnosti Žemalj. Gospodarskog Vijeća, i pomeni o zaslужnim pokojnicima družku pl. Tommase i lvanu pl. Zotti. List donosi još mnogo drugih raznih zanimljivih vijesti.

RAZLIČITE VIJESTI

Dvorske vijesti.

BEČ, 9. «Wiener Zeitung» javlja, da se nadvojvakinja Hedviga, kći nadvojvode Frana Salvatora, zaručila, sa previšnjom privolom Đugova Veličanstva, sa kapetanom u prvoj pukovniji tirolskih carskih lovaca, grofom Bernardom Stalbergom.

Bugarski car u Friedrichshafenu.

FRIEDRICHSHAFEN, 9. Jutros je bugarski Car sa svoja dva sina obašao Zeppelinove tvornice, pak je po sata krstario zrakoplovom.

Povlačenje iz prometa banknote od 50 kruna sa datom od 2. siječnja 1902.

Austro-ugarska banka saopće: Banknote po 50 kruna datovane 2. siječnja 1902., koje se sada nalaze u prometu, oponzivaju se i povlače iz prometa. Ces. kr. austrijska i kr. ugarska vlada ustanovile su sporazumno sa glavnim vijećem austro-ugarske banke ovo: Banknote po 50 kr. datovane 2. siječnja 1902., koje se nalaze sada u prometu, primaće glavni zavodi i podružnice austro-ugarske banke do 31. srpnja 1919. u ime plaćanja ili na izmjenu tako, da je 31. srpnja 1919. zadnji rol za povlačenje tih banknota. Počevši od tega vremena bankini će zavodi austro-ugarske banke primati opozvane banknote samo na izmjenu. Poslije 31. srpnja 1925. austro-ugarska banka nije više obvezana (članak 89. pravila) ni otakupljivati ni izmjenjivati banknote po 50 kruna datovane 2. siječnja 1902.

Žito iz Rumunske.

Kako javlja «Berliner Ztg. am Mittag», dovršena je otprema žita, koje je palo u ruke pobedonosnim saveznicima prigodom ulaza u Rumunjsku. Konačni uspjeh znatno nadmašuje svako očekivanje. Kolicića žita, što je zapala Njemačku, bila je tolika, da se je s njom mogla snabdjevati za mjesec dana sva Njemačka i njezina vojska. Na isti način su opskrbljene i Austro-Ugarska, Turska i Bugarska. Preko 90.000 tona pripadalo je uredu «Britannic», dokle ih je Engleske već bila i platila.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 10. Službeno se javlja:
«10. avgusta 1917.»

Istočno bojište:

Vojna skupina generala maršala Mackensena: Na sjeveru od Focanijsa savezne čete dopriješe, poslije ljudog rvanja i pošto su novo odbile više rusko rumunjskih protuudaraca, na sjevernu obalu Susite.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode Josipa:

Jučer austro-ugarske i njemačke pukovnije generala pukovnika Rohra zagoniše se s obe strane Oitoške

Za „Crveni Krst“ - Pro „Croce Rossa“.

Biograd, od tečaja njem. jezika gospogje Novak za listopad 1916 kr. 66.

Korčula, č. k. strukovna škola za obrtno risanje, doprinos za oktobar 1916 kr. 8-18.

Vrboska, opć. uprav. sakupljeno od primaoca vojnih pripomoći kr. 229-59.

Makarska, uprava kontrolnog kotara finac. straže kr. 117 od kojeg iznosa odpada polovica fondu za udovice i siročadi palih vojnika, a darovate: 10 Boban Mihajlo nadpovjerenik, po 3 Biluš Antun, Miočević Mate, Sonić Simun, Batina Petar, Brkanović Antun, Boljat Luka, Svalina Juraj, Kljaković Simun, Marušić Silvester, Davić Duje, Bajalo Josip, Bobić Mate, Gabričević Nikola, Stazić Juraj, Križanac Franjo, Velić Dujam, Jurić Simun, Baučić Nikola, Ricov Antun, Ribičić Božo, po 4 Brzić Mate, Stančić Petar, Filipović Lovre, Morić Jakov, Većernik Vjekoslav, Kanzija Savin, Leontić Ernest, Bakić Andrija, Žižan Ivan, Jurela Tomo i Romac Ivan, po 2 Balarin Ivan i Anarić Antun.

Makarska, uprava kontrolnog kotara finac. straže kr. 117 od kojeg iznosa odpada polovica fondu za udovice i siročadi palih ratnika, a darovate: 10 Boban Mihajlo, nadpovjerenik, po 3 Biluš Antun, Miočević Mate, Sonić Simun, Batina Petar, Brkanović Antun Boljat Luka, Svalina Juraj, Kljaković Simun, Marušić Silvester, Davić Dujam, Bajalo Josip, Bobić Mate, Gabričević Nikola, Stazić Juraj, Križanac Franjo, Velić Dujam, Jurić Simun, Baučić Nikola, Ricov Antun, Ribičić Božo, po 4 Brzić Mate, Stančić Petar, Filipović Lovre, Morić Jakov, Većernik Vjekoslav, Kanzija Savin, Leontić Ernest, Bakić Andrija, Žižan Ivan, Jurela Tomo i Romac Ivan, po 2 Balarin Ivan i Anarić Antun.

Pag, Davan Antun, trgovac kr. 19-92.

Imotski, od raznih doprinositelja u počast uspomene pok. Tadić Lazara pok. Simuna kr. 117 i baš: Načelnik Vučemilović 10, Grisogono Dr. Detar 10, Carević A. Ante 2, Dunda Ante 2, Balač Krsto 5, Vučemilović Marko 10, Vučemilović Lovre 5, Vučemilović Filip 2, Margeta Pop 5, Matica Oskar kot. poglavar 10, Vučemilović Jure pok. Filip 1, Semiz Risto 6, Milinović Luka 10, Grbić Božo 1, Božić Dr. Č. 3, Ivanišević Jovo 2, Šimić

Draginja 2, Vlajčić Joko 2, Bilić ud. Milica 7, Vučović Dr. Mihovio 6, Ostojić Stavo 2, Petko ud. Mara 5.

Vidonje (Metković) Matić Tadija, pučki učitelj, od čistog prihoda svoje pecarske sprave «Deros» kr. 23-58.

Biograd mjesni odbor Crvenog križa, od početka njemačkog tečaja za studeni 1916 kr. 66.

Budva, izloženi pol. povjerenik, sakupljeno dobrovoljnijim prinosima prigodom ispuštanja prisutnika kr. 167.

Komiža, opć. uprav. od čistog prihoda iz prodaje enološkog šećera kr. 300.

Imotski: mjesni odbor Crvenog Križa sakupio kr. 300 a darovaše sadicu duhana sela: Glavina 21-60, Imotski 3, Krstactive 20-05, Doboblage 112-45, Podošije 19-95, Poljica 34-75, Krvodol 310, Postrojna 26-60, Drolozac 19-35, Rašćane 10-96, a Brantsch Frano, č. k. nadzornik duhana režije 28-19.

Korčula, strukovna škola za obrtno risanje kr. 11-79.

Zadar zem. oružn. zapovjedni., sakupljeno kod raznih oružn. postaja u Dalmaciji kr. 5802-02.

i baš: po č. k. oružničkoj postaji u *Tijesnomu*: 473-58, dopriniješe: Fabiani Rudolf Hauptmann 2, Dr. Rovaro-Brizzi Egidio Oberleutnant 2, Grzetić Nikodem Leutnant 2, Morin Nikolaus Militärarzt 2, Blažević Antun č. k. sudac 2, Dvornik Ivan č. k. oficijal 2, Petrović Ante č. k. porezni upravitelj 2, Romei Rudi č. k. poštanski majstor 2, Medin Bogoslav č. k. kot. sud. poglavica 2, Dgo Ante Šare, nadzupnik 4, Kovačević Mladen 5, Zarak Josip 4, Lajac Josip 2, Defiliš Josip 2, Ghega Josip 3, Fiomić Andrija 1, Nola Marijan 2, Orada Roko 4, Obratov Mate načelnik 2, Rakvin Ante 2, Bulović Sime 1, Jajac Andrije 2, Mazzura Josip 4, Gelpi Fran 2, Obratov Krste posjednik 10, Mazzura Lorenz 4, Bareza Ivan 2, Obratov Ante 2, Tvtka Fran Pasquelin 10, Cucko Andrija 1, Vlahov Petar 1, Potrošno-obrtna zadruga *Tijesno* 10, Salaman Franje 2, Bilač Josip 1, Zečević Milan 1, De Denaro Augustino lijkarnik 10, Foretić Vice 1, Gospogja Dr. Karović 4, Dr. I. Sisarić 2, Belas Tone 1, Botić Ante 2, Cuzela-Dapata Jakov 2, Sugjić Dušan 4, Kordun Stefan 1, Buzančić Ivan 2, Dadić Peter 1, Schimek Julius 1, Soda Ane 1, Bilač Tome 1, (Sljedi).

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica za groblje sa i bez fotografije

= za dućane i za urede. =

Električna Baterija Kr. 1.40
komplet Kr. 3.90.

Pisaći stroj «Meteor» Kr. 480
također hrv. pismom.

Pečata od gume i mjeđi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3·50.
Ovkira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6^{1/2}/m
po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdenom žicom 3^{1/2}/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovačko-pomorski meštar.

ODBOR.